

PERŽVALGA.

— Praėjusę vasarą Seigviliuose, Panevėžio pavieta, tapo izšlipinti atsisaikimai ant telegrafo stulpų „Broliai ir Sersers! Nepasiduokime maskoliams“, kurie pažadino visus aplinkinius lietuvius ir atidarė jiems akis apie skriaudas daromas valdžios. Desziantininkas P. (kodėl nepadavė pilnos jo pravardės) it isz proto iszėjęs lakstė ir su peiliu skuto nuo stulpų atsisaikimus. Ne po ilgo atlékė asesorius ir pulkas žandarų, bet kas iszlipino, tojo nesurado. Tokius atsisaikimus iszlipinant visoje Lietuvoje greičiausiai butu galima sutraukti lietuvius į vieną mislies pulką, kad reikalautu savo tiesų sugražinimo apandos, neprubežiuoto žemės pirkimo ir t.t.

— Aukmergėje klebonas Raczkauckas dar ir sziaudien lietuviszką kalbą laiko už „klopiszką ir pagoniszką“. Priegtam jisai dar apskundė maskoliams du kunigu ir du vaiku, buk tiejie užlaiko ir platinu lietuviszkas knygas tarp žmonių. — Tai gi judosziai dauginasi ir tarp kunigiszkos luomos.

— Kurszėnų parapijoi kun. Malinauckui pagarsinus kad bus pabaiga svieta (Lapkricziomėn. 1899 m.) viena moteriszke iszėjo isz proto.

— Vilniuje vienas žmogus norėjo nusipirkt knygą apie pabaigą svieta, kurios knyginukas neturėdams atsakė žmogui „kad caraz paliepė, kad szimet pabaigos svieta dar nebutų“. Žmogus carui net sveikatos nuo Dievo papraszė.

— „Vincokapso“ Draugystė Lietuvoje nuo savo sanarių ir paszalinių ypatų paszalpai kankintinių surinko 47 rublius. — „Ukininkas“.

— P. Azys per „Viltį“ guodžiasi ant turzčių, kurie turi daug pinigų o nieko neaukauti ant tautiszky reikalų. Mes

jau senai padavėm receptą kokiū budu juos galime prie to priversti, tiktai tegul „vargopelės“ apie tų pasirupina. Turcziai apie tai niekad nesu-sipras, jeigu jų nepriversime. Žydai, kad nenustotu pirkėjų, yra aukavę parodai bei kankintiniams ir tuomi užgėdinę mūsų turczius.

— Mūsų kunigėlių per „Garsą“ žadėtos aukos parodai turbut isznyks kaip kamparas be pipirų anot „Saulės“. Tuli tautiecziai jau antrusyk aukauja, kad nesutriktu veikalas, o mūsų kunigai mislyja pareigą atlikę pažadėjimu.

Aukos parodai

I-z Lost Creek, Pa.

A. Sabaliauckas	-50
Juzė Sabaliauckienė	-50
J. Betkauckas	-25
M. Brundza	-10
J. Stepulis	-5
J. Kalekaskas	-5
M. Leskevyczius	-25
A. Dambrauckas	-25
K. Pauza	-25
J. Bakszys	-10
V. Ramanauckas	-25
M. Pledas	-10
Ona Pledienė	-5
P. Bakszys	-25
A. Vietlypas	-10
L. Bauzevyczius	-5
A. Kunca	-10
J. Petraszionis	-10
Ona Minkevycziienė	-25
Ona Smelstorienė	-25
M. Kalvaitis	-25
G. Dailyda	-10
A. Senavaitis	-25
Marė Senavaitienė	-25
G. Ruglys	-10
L. Valiukevyczius	-10
Magdė Valiukevycziienė	-10
Marė Kvietkauckienė	-25
Kastancija Bakszienė	-15
A. Kunca	-10
Katre Kuncienė	-10
A. Kalvaitis	-20
J. Skystimas	-25
J. Matulionis	-25
J. Vaicziunas	-25
V. Draugelis	-25
K. Kurszvietis	-25
P. Draugelis	-10
J. Urbonas	-10
P. Besasparis	-25
Ona Besasparienė	-25
M. Dieskevyczius	-5
J. Kalėda	-5

S. Galinis	--10
P. Kumeta	--25
K. Ardickas	--25
V. Tamalinas	--10
A. Seilius	--15
M. Roczkus	--25
V. Bielevyczius	-5
Marė Bielevycziienė	-5
J. Brazaitis	--15
Jieva Brazaitienė	--10
Marė Spukauckienė	--25
J. Szteinys	--10
J. Gavanauckas	--10
Pranė Gavanauckienė	--10
Pr. Gavanauckas	--10
Marė Gavanauckiutė	--10
Ona Gavanauckiutė	--10
J. Velybis	--10
G. Jakubauckas	--10
S. Szimkauckas	--25
J. Szimkauckas	--10
J. Vilezinskis	--15
Marė Vilezinskienė	--10
J. Vilezinskis	--25
J. Kaczergius	--25
Marė Jakubauckienė	--10
Marė Czernauckienė	--10
M. Zvingila	--10
M. Baliukas	--10
M. Czivinckas	--25
K. Skystimas	--15
P. Czerkauckas	--25
J. Pusianckas	--50
M. Bridickas	--25
J. Kvietinskis	--25
V. Vaicziunas	--25
Draugystė Sz. Jono krikszt.	\$5—
A. Kiveris, Allegheny City, Pa.	1—
L. Nienius, Ballston Spa, N. Y.	1—
Czeslavas Zdanaviczia,	
Edwardsville, Pa.	1—
Konst. Samuolis, Edward-	
sville, Pa. (antru kartu)	1—
Draugystė Sz. Jono kriksztytojo,	
Baltimore, Md.	15—
Draugystė Szv. Kazimiero,	
Pittston, Pa.	26—
Iz Baltimore, Md.	
J. Petkunas	--25
M. Raulynaicziutė	--10
D. Pinkauckiutė	--15
Baltimorės lietuvių aukos sudėtos	
ant susirinkimq 5 Kovo	14—

Buvo \$1063,03

Labu \$1140,63

J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

A. Kiveris, Allegheny City, Pa.	--50
J. Petkunas, Baltimore, Md.	--25
M. Raulynaicziutė	--25
Buvo	\$123,62
Labu	\$124,62
Redakcija.	

Isz Lietuvos.

„Novoe Vremia“ per savo korespondentą isz Kauno pranesza apie tulą „nasz kovenski zmudiak“ isz Szaduvos, Szaulių pavieta, kuris pirm 3 metų buvo iszkeliavęs į Transvaalių ir tenai pardavinėdams degtinę susirinkęs arti 5000 rublių, sugrįžo namon ir dasipirko žemės prie savo mažos ukės ir gražiai gyvenas dabar.

Teipgi tulas Vareikis, buvęs maskoliszkų artileristu, isz Johannesburgo raszo, kad visi burų vyrai nuo 16 iki 60 metų iszėję į karę, teipgi gerai szaudanczios merginos ir moters, persirėdę į vyriszkus rubus, Vareikis kaipo mokas su kanuolėms apsieiti, turis po savo užveizda net keturias kantuoles apgintuvėje Johannesburgo, kad atmuszti anglus, jeigu tiejie ateitu. — Miestuose gyvenantiejie turi turėti urėdiszklus paliudyjimus ir be valdžios žinios negal miestą apleisti nei ateiti. Vareikis neturėdams nuo savo maskoliszkos valdžios tam tikro paso, tokį pasirupinęs nuo prancuziszko konsulio ir pasidavęs kaipo prancuzas Varenson.—Maskoliszkas laikrasztis dyvijasi isz mūsų „žmoguso“ apskrumo ir nupeikia anglus, norinczius burams laisvę atimti, užmirszdamas visai, kad tasai „žmogusas“ —lietuvis, neturėdams jokių tiesų, net ir savo kalbos, buvo priverstas iszkeliuoti į svetimą szalį kurioje yra laikomas užžmogų.

Isz Prusu Lietuvos.

„Lietuviszka Dainorių Draugystė“ praleido savo pirmąją szventę, 11 Vasario, su labai geru pasisekimu. Žmonių buvo susirinkę ne menkai. Koncertas prasidėjo nao 5 valandos po pietų. Muzikantai buvo kareiviai vietinio pestinjkų pulko, apie 40 vyrų, po vadovystę p. Pogendorf'o, garsaus muzikanto. Po koncerto pra-

sidejo dainos; per 30 dainių ir dainininkų sustojo ant regyklės ir žiuponė Lioraitienė, teipgi viena iš dainininkų, pasveikino susirinkusius sziteip: „Giedojimo draugystės Jus kviesti, kad mes Jus dainomis palinksmintumėm. Tai paprasta berods, jog girdimos dainos dar mielojai Lietuvai. Tacziaus daina tula jau užmirsšta, kurią linksmi močiutė dar dainavo, kas vaikams liko atmintyje kaip tamsus szeszėlis kokio sapno. Tu lasis dainuot yra jau užmirsšęs, kas dar iš senos gadynės užsilikę yra, tai miela ir grazi mūsų daina, pilnas ir mielas jos pasimėgimas. Todėl mūsų draugystė yra apsiėmusi dainas rinkti ir jas kaip galima iszgrožintas, kiekvienam, kurs paklausti nor, padainuoti. Mūsų gi pareiga szį vakar su grazioms dainoms Jus linksminti, ir mūsų mieris, jei Jus busit užganėdinti tuomi, bus atsiektas ir įgysim norą žengt tolyn“.

Po pasveikinimo tapė dainuota: „Lietuva, tu man mieliausia“, „Saulelei leidžiant asz užmigau“ ir „Susilygau su savo ponu“ kurios sukeisti balsai, pradžia vien vyriskais balsais, tada pirmas ir antras, paskui pirmas ir trecias, toliaus antras, ir ketvirtas o ant galo visais balsais dainuojama buvo, labai pamėgo susirinkusiems, kad turėjo buti atkartota. Muzikai pagrajijus ketletą kompozicijų tapo padainuota vėl trys dainos: „Amžiai po amžių slenka ir gaiszta“, „Mergaitė man sakyk“ ir Pypkelė „O tie žmonės sziteip kalba“ apsakanti užsiganėdinimą praszciokėlio ukininko, kuris pypkelę rukydams ir savo ukę apdirbdams, pacziute ir vaikais meilėje sugyvendams, nemajnytu savo gyvenimo nei su ponu. Pypkelę dainavo vien vyrai ir toji teipgi pamėgo svečiams dėl savo turinio kaip ir balsų. Padaina-

vus szias tris dainas, grajijo vėl muzika ir tada vėl buvo dainuojamos trys paskutinės dainos: „Vai kilau, kilau“, „Tėtuži mano, duok man žirgelį“ ir „Vakar parėjus labai vėlai“ kurią reikėjo atkartoti kelis kartus, nes plojimas dėl jų nesiliovė. Abelnai visos dainos svečiams didei pamėgo dėl savo linksmo turinio tai gaudžiančio, kaip tai „Amžiai po amžių.“ Už teip tobulą padainavimą priguli dėka p. Starastai, kuris nesigailėjo savo truso pamokinimui. Po valandos pailsio tapė perstatymas komedijos „Santaika“ su-taisytos p. Aldo trijose veikmėse. Komedija yra isz gyvenimo Prusų lietuvių, rodanti tulą nudegusį kaimą, kurio visi gyventojai netekę pastogės susikraustę buvo į likusią karcziama, kurioje jie padarė saptaiką vienas antram gelbėti namus statytis. Bet tuom tarpu yra rinkimai pasiuntinių į seimą ir atsibasto du kandidatai ubagaudami balsų; juodu prizada ukininkams, jeigu už juodu balsuos, jie taps iszrinktais, tai gaus paszalpos pasistatymui namų. Ukininkai sutaria už juodu balsuoti, o karcziamninkas gavęs kyszį, duodams ukininkams po czierkelę vis priminė, kad už nieką kitą, kaip tik už anuodu balsuoti. Pasiuntiniais aniejie tapė iszrinkti, bet žadėtos paszalpos ukininkai negavo ir pradėjo vaidyties, mislydami taję koks viens gavęs ir tik sau pasilaikęs; pradėjo vieni antrų griauti tai, ką buvo gelbėję pirm to pastatyti ir visi vis gerė. Bet viens jaunas ukininkas draugė budavodams bet ne girtaudamas pasistato, su pagelba savo mylimosios, namus toli pirm kitų. Tam tarpe parkelianja tos mylimosios dėdė bei vienas sens lietuvis isz tolymos szalies ir juodu derin ukininkus vėl isz vien dirbti, teipgi rupina, kad mylimoji savo mylimąjį gauna už

vyrą, nors apie aną sukosi „Klajaunyko“ redaktoriaus sunus, kuris buvo sude už rasztininką, ir pagal tėvo manymą labai didis pons vokiety esąs, kur anas užpyksta ir sako, kad paiki burai nenor ponų garbinti isz ko dar didesnis juokas pakyla isz ano suvokietėjusio nabagelio. — Komedija svečiams teipgi patiko ir tulajo bus protą pažadinusi kaip tai nepadoru yra įsilysti į svetimą kailį. Po teatro sekėsi szokiai iki ankstybam rytui.

Teipgi praneszu, kad sekantis dainų vakaras bus subatoje, 28 Balandžio. *Ruta.*

Politiszkos žinios

Amerika. Valstijai Kentucky nori buti du gubernatoriai, demokratas ir republikonas. Sudas pripažino demokratą gubernatorium, bet republikonas nepasiduoda ir iszleidia paliepinus kaipo gubernatorius; jis atsizsaukė į valstijos kariauną kviesdamas ją pripažinti jį už gubernatorių ir jei reikalas butu, apginti. Viena dalis kariaunos rėds pildo paliepinus republikono, kita gi reikalauja kad paliepinimai butu iszleidžiami abiejų gubernatorių. Szerifas norėjo suaresztuoti nuziurėtus užmursėjus demokratiszko gubernatoriaus Goebel'io, kurie buvo pasislėpę valstijos namuose, bet jo ten neįleido kariaunos virszininkas pagal republikono gubernatoriaus paliepinimą. Kelioms valandoms vėliaus nuziurėtiejie aprenkti į kareiviszkus rubus tapė iszgabenti kitur isz Frankforto. Nenusileidžiant nei vienai partijai turės įsikishti vyriausis Suv. Valstijų rėdas, kad įvesti tvarką. Bet partijos gali szaunei ir susikulti dar.

Pilipinuose karė einą paprastu keliu be jokios atmainos. Amerikonų užimti miesteliai ir įstatyta jų civiliszka valdžia isz vietinių gyventojų

tolei yra prilanki amerikonomams, kol jie tose vietose esti, iszėjus amerikonomams, gyventojai vėl szelpia savo kariaujančią szalį. — Provincijoi Camarines susimuszime, tapo užmuszti trys amerikonai, du kareiviai ir vienas apicieras. Kiek pilipiniečių, nėra žinios. Gen Bates susimuszė pas Nueva Caceres su pilipiniečiais ir jų net 64 užmuszęs; amerikonų tapė tik 8 sunkiai sužeisti ir vienas užmusztas. — Artymais Tarlac, apicieras Koehler buvo pasiėmęs vieną pilipinietį už tarną, kuris savo poną nuvedė ant myrio; jisai papasakojo savo ponui buk žinąs paslėpta maisztininkų szaudyklių ir vedėsi parodyti, beinant kiti jo draugai apicierą nuszovė o tarnas nuėjo prie savųjų. Amerikonai nuvaridami pagiežą už savo apicierą, sudegino visą kaimą ir užmuszė 20 nieko neprasikaltusių gyventojų. — 1200 pilipiniečių po vadovyste vieno kiniečio gėnarolo, naktį užpuolė ant miestelio Albay ir Legaspi, kur užmuszė 8 amerikonus ir 20 sužeidė. — Pietinės isz sziaurinės provincijos Camarines gubernatoriai atsizsaukė į gyventojus visiems nepadėti ginklus kol nebus amerikonai iszvaryti. — Praėjusios sanvaitės skaitlius sužeistų amerikonų siekia arti szimto, o užmusztų į 30. — Pilipinų pasiuntinys Agoncillo Paryžiuje garsina, kad praėjusiame mete pilipiniečiai užmuszė 6989 amerikonus o sužeidė 17,349, bet tame skaitliuje nėra priskaitomi mirusiejie nuo visokių ligų. Agoncillo atkeliavo į Europą rinkti pinigų ant tolesnės karės vedimo, ginklų pirkimo ir t.t. — Generalus, Young'ą ir Hood'ą netoli Aparri pilipiniečiai isz visų pusių teip apsupo, kad tiejie neturėjo kada mislyti apie pilipiniečių pergale, bet tik kaip isz jų apgulimo iszsiliosuoti. Teip nusitikus Otis pa-reikalavo daugiau kareivių

isz Amerikos prisiųsti, nes su ten esanzia neapsigelbsti. Tai-gi maisztai neteip greitai dar pasibaigs Pilipinuose.

Pietinė Afrika. Burai turėdami apleisti apgulimą miestų Kimberley ir Ladysmith, varu nori priversti pasiduoti miestą Mafeking, kol ateis anglų pajėgos. Maistas esąs galutinai pasibaigęs ir apgultieji miestė pjauja paskutinius arklius ir mulus, kurių mėsa minta, ir tųjų netekus nenorėdami turės burams pasiduoti. Gen. Powell buvęs iszvaręs visus murinus isz miesto kad nereiktu jų maitinti, bet burai visus vėl atgal suvarę. Murinai budami iszalkę pradės kelti mieste maisztus ir tokiu budu palengvins burams įimti miestą. Burai turėdami kelis nepasisėkimus, nori varu Mafeking priverst pasiduoti su 2000 kareivių, kad turėtu ant ko iszmainyti savuosius anglų rankose esenczius.

Gen. Roberts dar nėra nukakęs į Bloemfontein, Oranijos sostapilę, kaip buvo ketinęs sanvaitės laike. Pas Driefontein, Oranijai, buvęs didelis muszis, kur 102 burų užmuszta tapę ir 20 suzeistų papuolę į anglų rankas. Kiek anglų užmuszta ir suzeista, isz dziaugsmo anglai net užsimirszo paduoti. Gen. Roberts turi po savo vadovyste 70,000 kareivių ir 452 kanuoles, burai gi į 40,000 kareivių. Tai-gi anglai turėtu arti du kart tiek pajėgų kaip burai. Kas czion laimės pergalę, tuom tarpu negalima spręsti; anglai savo daugybe visgi gali burus, nors smarkiai ginancziuos, apgalėti.

Pietiniame kraszte pas Dordrecht burai sumuszę anglus ir 3 kanuoles net atėmę; nors burai anglus tuom kart czion sumuszė, vienok traukiasi atgal ant savo rubežiaus. Ant upės Orange, kuri rubežiuoja Oraniją su Capo kolonija, bu-

rai yra pasitaisę gerus apsikaisimus ir sugadinę visus tiltus, vienok tas apsikaisimas nėra teip svarbus, kadan-gi isz vakarų pusės nuo Kimberley anglai yra jau Oranijai ir nuo pietų vargei mėgins verztiesi į Oraniją. Rytiniame szone gen. Bulleris su 12,000 mėginęs isiverzti į Transvaaliją, bet susitikęs kalnuose Biggarsbergen su burų gen. Botho, kuris su 15,000 burų likęs atlaikyti Bullerį nuo isiverzimo į Transvaaliją.

Apie bent kokias tarybas iki sziol nieko negirdėti. Tarpininkystės rods tuli laukė nuo Amerikos arba Vokietijos, bet szitoms neapeina apie tai, kadan-gi Anglija vis yra drutesnė, nors ją burai ir sumuszta Aprikoje, ir dėlto nenori erzin-tiesi su Anglija.

Tarpe pasidavusių anglams burų su gen. Cronje, anglai atrado ir moterį, kurios buvo apsidarę vyriskais rubais ir kariavo kartu su vyrais. — Nuo pradžios karės su burais anglai jau nužudė 15,677; isz to skaitliaus 3,483 yra burų rankose; užmusztų 2,618; nuo ligų mirė 1,029 o 8,747 yra suzeisti. — Angliskos ziniš paduoda buk burų gen. Joubert užėmęs vietą karės ministerijai Pretorijai, o kariaunos vadovyste užsiėmęs pats prezidentas Krugeris. — Gen. Kitchnoris su 15,000 turėjęs grįžti į Capo kolonijas sudraudimui maisztininkų, kurie visokias periszkadą darą angliskai kariaunai. — Vienos ziniš paduoda, buk sukilusieji gyventojai Capo kolonijose numetę ginklus ir pasidavę anglams; kitos vėl tvirtina, kad keletas tukstanczių apsiginklavusių olandiskos kilmės gyventojų nuėjo į Oraniją pagelbon burams. — Portugalai suaresztavoję 4 vokiskus apicierus ant anglų paliepmo, buk jie turėję dėl Transvaalijos svarbius rasztus nuo Dr. Leyds isz Belgijos. — Jeigu anglai norėtu

jau užimti Johannesburgą, tai burai yra pasirengę visą miestą i padanges iszlakinti. Johannesburgas stovi ant iszdirbtų kasyklų ir tenais esą pri-rengta ganėtinai dinamito su elektriskoms prietaisoms taji uždegti.

Prancuzija. Prancuzijai vis kyla didesni erzinimai priesz Angliją kurie gali pagimdyti karę. Vienas ilius-truotas laikrasztis net parodė paveikluose nupuolimą Anglijos sziamete. Maskolija užimsenti rytines Indijas, Prancuziją Egiptą ir paczią Angliją, o Suv. Valst. Kanadą. Prancuzijos valdzia tapė persergėta kad nedaleistu laikraszeziams tokius erzinimus kelti. — Mieste Bordeaux prancuzai iszdauzė angliskio konsulio langus.

Dalis darbu.

Pittston, Pa. Kasyklos Mt. Lookout, kurių buvo sudegęs brėkerys pirm 6 mėn. ir Exeter kasyklos nuo mėn. laiko nedirbė, nuo 1 Kovo pradėjo dirbti ir į 1300 darbininkų gavo darbą.

Winton, Pa. Czionai sudegė didelis brėkerys „Katy Did“ ir 300 darbininkų liko be darbo.

Meyersdale, Pa. Czionais sustraikavo 1500 kalnakasių, reikalaujami pakėlimo mokesties 5 ct. ant tonos.

McKeesport, Pa. National Tube Co. nuo 1 Balandžio keta pakelti algas dėl 4000 darbininkų ant 10%.

St. Louis, Mo. 1500 strykarių darbininkų rengiasi straikuoti reikalaujami paszalinimo netikusių užveizėtojų ir pakėlimo algos.

Massillon, Ohio. Szios apielinkės kalnakasiai reikalauja po 90 ct. už toną, ir nemokant tiek rengiasi visi straikuoti.

Sharon, Pa. Kasyk-

lų Hickory Coal Co. buvo sustraikavę kalnakasiai reikalaudami pakėlimo algos 5 ct. ant tonos. Po 3 dienų straiko, kompanija pakėlė 5 ct. ir visi sugrįžo prie darbo.

Fairmount, W. Va. Visoje szioje apielinkėje nuo 1 Balandžio taps pakeltos algos kalnakasiam ant 10%.

Pittsburg, Pa. Czionai susitverė kompanija su \$3,000,000 kapitolo iszdirbimui iszdeginų plytų; per metus galėsenti padaryti į 90,000,000 plytų.

Youngstown, Ohio. Geležies liejinyziose, visoje apielinkėje, tapsencziš pakeltos algos ant 25% dėl 20,000 darbininkų.

Wilkes-Barre, Pa. Kaspių pabrėke Wyoming Valley Race Mill sustraikavo visos mėginos už pavarymą vienos nuo darbo dėl 1 kalbėjimo su kita darbo laike.

Cleveland, Ohio. Dokų darbininkai skaitliuje 20,000 pradėjo tarybas su kompanijoms reikalaudami didesnių algų ant ateinancziš vasaros.

Chicago, Ill. Ogdensburgo dokų darbininkai sustraikavo reikalaudami pakėlimo algos, kompanijos į straikerių vietą paėmė kitus, neunijonistus, po apsarga policijos ir pradėjo dirbti, kuriuos užpuolė straikeriai ir iszvaikė. — Firmos Turner Bros sustraikavo 130 darbininkų. — National Window Glass Workers Union keta statyti savas dideles stiklo liejiny-cziš, kad daryti konkurenciją prieszais trustus. — Maszinistų straikerių skaitliuš siekia į 8000. Jie reikalauja po 28 ct. už valandą prie 9 valandų dienos darbo.

Kingston, Pa. Nuo 1 Gegužio pradės dirbti czionai naujas pabrėkas kaspių, kuriame gaus darbą 200 merginų.

Branford, Conn.

Kompanija Stoney Creek Red Granite Co. uždare savo pabrika ant nepaskirto laiko ir 650 darbininkų neteko darbo.

Muncie, Ind. Gelezies liejinyzios Republic Co. sustabdė visas liejinyzias ant nepaskirto laiko dėlei nesutikimų su darbininkais dėl algos ir 5000 darbininkų nustoko darbo.

Wheeling, W. Va. Visos vakarinės Virginijos kalnakasiai rengiasi prie straiško dėlei algos; kalnakasių susivaziavimas užgyrė vakarinės Virginijos kalnakasiams pakėlimą algų ant 14 ct., o kompanijos sutiko pakelti tik 7 ct.

Fire Creek, W. Va. Baisi gazų eksplozija atsitiko kasyklose Red Ash atėjus darbininkams darban iš ryto. Kasyklose buvo 100 darbininkų, iš kurių 50 smertį rado o kiti sunkiai apdeginti ir sužeisti tapo. Užsidegimas gazų atsitiko netoli nuo įeigos ir tąją visai užgriovė, kad ilgai truko kol persikasė iš virszaus nelaimingiems pagalba.

San Juan (Porto Rico). 500 darbininkų sustraikavo reikalaudami pakėlimo algos nuo 3 ant 5 ct. už valandą. Geroji Amerikos valdžia pavedė kontraktieriams išvedimą kelių, kurie mokėjo darbininkams 3 ct. už valandą.

Prie biographijos D-ro Kudirkos.

Padavė D-ras Basanaviczius.

(Pabaiga.)

Man atsakius, jog nors programos Draugystės per platus esąs ir iš didesnės dalies, szios dieninių mūsų gyvenimo sąlygų, neiszpildomas, bet visgi galėsintis ant tiek naudingų buti ir t.t. jis atleido man sekantį raszta:

Varszava d. 19 Gegužės 1888m.
Guodotinas Viengenti!

Už atsakymą jusų szirdingai aczių! Kas atsieina su užduotėmis mūsų D-stės, mes greitai

susiprasime: ji užsiima platum programatu (nors iszrodo ant pirmo pažvelgimo, ne visas yra iszpildomu) dėlto, kad 1) D-stę mes uždėjome ne tik tai ant szios dienos, bet norėtume, idant prie jos artintusi palengva visi Lietuviai, idant ji butu „amžina“, dėlto ir nesidairėme labai ant szendieniszko padėjimo Lietuvos. Prie to, matome, da nėra teip sunkaus padėjimo, idant ir jame ne galima butu ką gero padaryti prie noro ir tikro patrijotizmo dirbancziųjų. 2) Užduotis D-stės; nors jos placzios, bet visos yra reikalingos Lietuviams; koleik mes visko tarp savęs neturėsime, kas yra reikalingų dėl tautiszkos tvirtybės ir gyvenimo kulturiszko, toleik daugelis Lietuvių nepaliaus žudyti savo tautystą. 3) Iszaiszkintos užduotės D-stės yra tik tai kaip szkicavoti iszaiszkinimai reikalų lietuvių — juos ir siuntinėjame tik tai sąnariams, pirmo skyriaus, kokiais gali buti tik tai mokslingi Lietuviai, ant kurių tikrai galima yra užsitiškėti; kitiems vėl nežadame to, kas iszpildintu buti nėra galima. 4) Savo programate nieko ne užtylejome dėlto, kad netikime, idant valdžia jį užtvirtintu, zinodami, kad jokia D-stė, tyrai lietuviszka, nebus užtvirtinta, kaip rodo mums atmetimas praszymo Peterburgo Lietuvių, norinczių uždėti „Labdaringą lietuviszką D-stę“. Mislįjame dirbti susijungę ing ne užtvirtintą D-stę. Norime traukti dėl naudos lietuvių visą inteligenciją, kurios daugumas ligsziolei dėl mūsų, nedavus jokios naudos, prazuvo; randasi ir toki, kurie už materijaliszką savo naudą stoja ir prieszais reikalus tėvynės.

Iszplatinę programata D-stės mes norime tuom sunaudoti ir darba jų, kurie negyvena Lietuvoje, ir jų, kurie be priverstimo nieko dirbti nenori (randasi tokių daugelis). Esą Pe-

terburge, Maskvoje, Varszavoje, ar kur kitur, tegul gelbi pagal savo iszgalėjimą naujai atkakanczius į mokslą, szelpia ir gelbti norinczius pasimokinti amatų ir t.t. — viską tą nėra sunku daryti, reikia tik tai noro.

Neturėdami szįdien pinigų, negalime da apdovanoti stipendijomis, bet galima duoti reikalingą pagalbą, kokia yra galima per visokias pažintis, protekcijas, susineszimus ir t.t.

Užduotėse D-stės yra ir užvedimas lietuviszko teatro — bet, kaip szįdien nėra ką apie jį ne mislyti, nes neturime lietuviszko repertoaro; kada raszėjai sutvers dramata, užsimantieji muzika sunaudos lietuviszkas melodijas, tasyk teatras rasis pats. Szįdieniszki norai D-stės nesiekia toliau už iszdavimą laikraszczio, aizskinaneczio tautiszkus reikalus, mokinaneczio gyventi su nauda dėl tautystės, už iszleidimą ir davinėją knygu czijų mierije D-stės — tai yra nesziojaneczijų tik tai szviesą ant tautiszko pamato padėtą.

Mes tikime, jeigu D-stė mūsų rastu simpatijas ir užsitikėjimą tarp viengenczių ir supratimą kad tikrai geidžiame tėvynei gero — darbas mūsų nebutu be naudos. Kaip szįdien da nieko mes a priori kalbėti negalime, nes D-stę vos ką uždėjome, ant daugumo laiszky ir atsiszaukimų mūsų da negavome atsakymo, su kitais vėl vedame ginčą apie savo programatus. Tuotarpu mūsų D-stė mažai turi sąnarių (2 mokytinių gimnazijos, 1 urėdnykas banko, 1 vaistytojas, 4 kunigai, 2 kraucziai ir 12 studentų universiteto), bet per vasarą, pavazinęję po Lietuvą, galėsime daugiau kalbėti apie padėjimą D-stės. Tikrai tikime, kad prie jos prigulės ne tik tai Varszavos Lietuviai.

Laikraszti mes norėtume iszduoti konogreicziausiai, bet nežinodami kokią jis pradzioje

galėtu rasti paspirtį, ir mes bijome, nes pinigų mažai turime — vos užtektu ant 2 ar 3 NN. Norėtume priskubinti darba, nes ir teip inteligentų darba daug prapuola: neturėdami atsakanczio laikraszczio, neturi kur darba savo talpinti. Szįdieniszki, koki randasi, tai vieton tikrais keliais, szunkeliais tautą vadzioja. „Szviesą“ ir jos priedą neteisingai Tamista vadini mūsų laikraszczijų: mes ligsziol nėra vienas (isz Varszavos) nieko nepridėjome prie to laikraszczio. „Lietuviai pabėgusie nuog paczių „Balse“ arba koliojimai jo su „Vienybe“, dėl keno gero yra talpinami, niekaip negalime suprasti. Toki laikraszcziai ne tik tai tarp Lietuvių, bet niekur negali turėti autoriteto — toki laikraszcziai greicziaus diskreditavoja ir gadina kelius lietuviszcai publicistikai. Laikraszti, kokį mes norime iszduoti, nemislyjame daryti tik savo laikraszcziu, bet laikraszcziu Lietuvos, norime juom ne sau, bet tėvynei tarnauti. Norime uždėti laikraszti dėlto, kad jo reikalą jaučiame, dėlto, kad szįdien nėra gero nėra vieno isz keleto iszeinanczių. Niekam negeidžiame uždrausti tokį laikraszti uždėti, kuris turētu tik tendenciją „tarnauti visai Lietuvai“, o ne sau tik. Mes prie tokio laikraszczio maloniai prisiglaustume, bet koleik tokio nėra, mes negalime nesirupinti, idant tą tikrąjį tėvynės reikalą papildinti. Dėl iszpildymo vienok to mūsų noro szįdien mes turime prieszais save materijaliszką stoka. Ant Amerikos Lietuvių ir zadėtos D-stės dėl szelpimo Auszros mes mažai ką tikime, nes jaigu jų norai sekiotu pagal tendenciją Balso, ar Vienybės, mes tokiam laikraszcziu nepranaszavojame ilgo gyvenimo ir didelės isz jo naudos Lietuvai: dėl iszlaikymo jo Amerikoje neuztektu, Europoje neiszsiplatintu; jaigu

vienok galima butu su daugumu jų susitaikinti, mes maloniai jų pagelbą priimtume.

Norėtume mes labai susineszti su lietuviszka dirbančia inteligencija, bet iszėmus varszaviecius ir keletą Lietuvoje, mes mažai ką pažystame. Dėlto-gi labai meldžiame Tamištą, ar negalima butu isz savo editoriszkos praktikos parodyti mums antraszus kiltingesniuų ir naudingesniuų darbininkų? Mes, skaitydami tiktai Balsą ir Szviesą ir tai nepažindami daugumo slapyvardžių nedaug ką isz jų pažystame.

Gal randasi Lietuviai ir kitur dirbantieji, mes norėtume su naudingesniais pasipažinti, idant juos, prie savę pritraukus, darbą ant naudos lietuvių vystės apversti.

Draugystė „L.“

Antraszas:

Russie

Vincent Kudyko

etudiant de l' Universite
a Varsovie

Rue Krucza N. 23.

„Auszra“, kaip žinoma, buvo pas musų klerikalus nelabai prielankę simpatiją laimėjusi ir tai per priežastį kn. Barono, vėliaus Seinų vyskupu tapusio, kursai pirmas per lenkiszka laikrasztį „Przegląd Katolicki“ visai nemaloniai užkirto, „Auszrai“ kelę... Todėl pritardamas Kudirkos argumentams kas liuk teip neteisingai apskelbto „Auszros“ vardo, asz nutariau nuo projekto jos atgaivinimo visai atsitraukti, palikdamas atvirą kelę įsteigimui naujo laikraszczio visai naujiems vyrams, ketinantiems, kas ir reikalinga buvo, drauge aitie su kunigija. Tokiu budu nuo 1 Sausio 1889 m. ir pasirodė „Varpas“.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Lost Creek, Pa. Taip augsztų kalnų kurie yra supil-

ti isz nuotrupų anglių ir atmetų, žemam klonyje stovi mažas kaimelis paprastai Smoke vadinamas. Praeivys pamatę tur pamislyt, kad czion tik vargingas svietas gyvena, nuo visų užmirsztas. Ir mus nuomonė tinka tame, bet musų burelis gyvenanczių czion lietuvių iszgirsta visus reikalus tautos, atjaučia nelaimes brolių ir nesza paszalpą ant tautos aukuro, kiek isz gali jų spēkos.

Teip ir dabar iszgirde, kad szaukiasi mus parodos komitetas į visuomenę kad rinkt aukas kiek galint, nes pinigų da neužtenka ant musų užmanyto darbo, kuris mus vargszų kanczias bei sopilius parodys svieto akims.

Nors jau ir buvom aukavę kartą, bet ir vėl ant savo draugystės susirinkimo paskyrėm \$5,00 nors musų draugyste ir neturtinga, kaip tai kitose vietose, ir iszrinko mudu, kad pereit grinczias vietinių lietuvių dėl aukų rinkimo, ka mes ir padarėm. Viso surinkom \$13, 10 ct. o draugystės \$5 tai pasidaro \$18,10 kuriuos prisiuncziam parodos kasieriui.

Pereitą metą mus aukų tapo sudėta 5,45 parodai ir 2,70 kankintiniams, tai iszviso aukų tapo sudėta mus kaimelio \$26,25. Ir reik neužmirsztie kad mus tarpe nesiranda vertelgų kuriems pinigas lengviaus ateina, visi mes esam darbininkai ir kiekvienas centas yra apszlakytas prakaitu angliakasyklų darbuose. Už tad aczių tariam vardan tautos, jums broliai, kurie teiktės aukant savo pinigėlių dėlei tautos labo.

Kaip isz pradzių sakėm, kad mus kaimelį apsiauczia juodi kalnai iszmetų anglių supilti, musų grintelės vargiczną iszžiurą turi, bet mes sziantien turim tiesą pasakyt, kad pagal mus skaitlių lietuvių, mes augszcziau stovim už kitas apygardas lietuvių apgyventas

szelpimais aukų.

Su nuliudusioms akims žiurim į Szenadorį, teip skaitlingai apgyventą lietuviams, isz kurio tik kelių darbininkų pasirodė aukos. O kur jus draugyszių, vertelgų, klebono ir kitų aukos? Tie, kurie paveizdą turėtu duoti kitiems, nepasirodo visai visuomenės akise.

Amžina gėda bus tam lietuviui, kuris nė centu neszelps savo tautos reikalus.

Aukų rinkėjai:

Jonas Kvietinskas ir
Vincas Vaicziunas.

Baltimore, Md. Kovo 5 d. buvo pas mus didelis susirinkimas ir prakalbos paminėjimui numetimo baudziavų. Apart kitko, kalbėtojai paragino susirinkusius pagal iszgalę paaukauti ant parodos, iszaiszkindami jos naudą. Aukų rinkėjai surinko net \$14,11. \$14,00 prisiuncziu J.J. Paukszcziui, parodos kasieriui, o ta 11 ct. yra užmokėta už prisiuntimą.

Susirinkimo kasierius

Vincas Kvederas.

Nashua, N. H. Skaitant atsiszaukimą musų parodos komiteto dėl lietuviszkos raszliavos Paryziuje, jog dabartinių aukų užtenką tik surėdymai, todėl kiekvieno lietuviu prideristė butų, nors jau aukavusio kvoteruką, dar nepasigailėti kito (25 ct.) užmest ant tėvyniszko aukuro. Jug tik negalima pusę darbo jau nuveikto palikti ir pasirodyti save teip žemai stovinczius. Jeigu 300, 000 lietuvių Amerikoje aukautu po penktuką tai butų užtektinai tam dalykui, bet bėda: vieni lenkiszka kalba, tai jiems nereik jokios parodos ir laukia pakol atsibudavos Lenkija, tad vėl ponai jus mainys ant szunų, kiti-gi tuos penktukus nesza įkarcziamas, kur nusiperka suskaldytą galvą. BroLIAI! meskim szalin

tas aklybes ir griebkimės uždarlo. Musų mieste jau buvo rinkta tokios aukos, bet mantant, kad da reikalauja; vėl geri tautiecziai pradėjo rinkti. Pasitikim kad ir kitų miestų lietuviai seks musų pėdoms.

L.

Pittston, Pa. Atsibuvę prakalbos vardan Szv. Cecelijos moterių draugystės neužganėdino jos sanarių, nes tuli kalbėtojai, kaip tai kun. A. Kaupas, papasakojo apie kelines, vietoje nurodyti, kokiu budu musų moters galetų pakilti protiszka. (Kun. Kaupas turbut mislyja, kad moters apsiavę kelines taps jau protingoms! R.) Apart neužganėdinimo moterių labiausci nera užganėdintas isz prakalbų musų klebonas; mat jisai prisakė visiems kalbėtojams kad jie turi vien kalbėti apie gerdarius kunigus, kiek jie gero padarė dėl lietuvių, na: o kalbos iszėjo visai ant-raip. Tulas kalbėtojas vietoje kalbėti apie kunigus papasakojo kad tie lietuviai, kurie skaito „Lietuvą“ ir „Vienybę“ yra szaukiami bedieviais ir net szliupiniais. Klebonas tam kalbėtojui norėjo atimti balsą susirinkime. Labiausiai musų klebonui nepatiko kalba p. T. Astramsko „Susiv“ sekretoriaus ir „Tėvynės“ redaktoriaus. Po prakalbų klebonas atsiliepė: „Jeigu tikt p. A. butu mėginęs užvestą kalbą iszvest į galą, tai asz bucziau sustabdęs jam kalbą.“ Mat p. A. kalbėjo apie musų partijas ir vaidus, ir gal norėjo pasakyt kad tie visi vaidai kyla isz kunigų priezasties. Žmonės dabar pas mus visaip kalba ir yra labai sujudę; tuli rengia apvaikszcziojimą sukaktuvių 10 metų darbavimosi „Ukininko“ tarpe Lietuvos artojų. Pittstonietis.

Foxcroft, Me. Sziamo kaimelyje lietuvių yra suvis

mažas burelis. Viso bus 10, iš kurių šeszi apsidėdę (du su lenkėms) o keturi pavienėi; kaip kitur, taip ir čion musieškiai prieš skaitymo lietuviskų laikrascezių bei gerų knygų ne tur jokio palinkimo; tik du skaito laikrascezius bei knygas o kiti skaitę pametę nerasdami naudos iš skaitymo; treti statosi vėl gana protingi ir be skaitymo. Čion randasi kėturi lietuviai ukininkai (farmerei) kurie jau tur po ukę nusipirkę; nors čion ukę gailima gaut visai pigiai su giria ir nuczystytu žemės gabalu, bet nelabai lietuviai nori, daugelis iš lietuvių čion buvo ir vėl išsvažavo, buk nesmagūs krasztas po miszką pelnautie ir prie miesto esą daug smagiau; o antra, žiemos esti labai gili. Tas teisybė, mus uždarbė vien tik po miszkus, nes miesteli čion maži ir pabrikų yra mažai. Foxcroft'o miestelyje yra vienas vilnionių iszdarbių pabrikas, dvi pjoviničios lentų ir vienas dažų (kvarbos) pabrikas. Tai ant tiek pabrikų nelabai nė gali tikėtis, bet miszke darbo niekados nestokuoja, visados galima gaut perpilnai. Vasaros laike, katras turi norą, tai gal gautie darbą pas farmerius. Mes, kurie čia pripratę, neiszrandam labai prastai; nors žiemos gilios bet už tai oras sveikas. Asz jau šeszi metai; kaip čion gyvenu, bet žiemos nė vienos ne buvo lemtės, kas ziema prisniega į penkes pėdas gilumo sniego; szią ziema tankiai palijo ir tai vis apszalu; 5 diena Vasario isz apszalimo ledais net 8 lokomotyvos nusivertė nuo relių ant gelžkelio linijos nog Bangoro link Maset Lake ir negalėjo trukiai važinėti per ketures dienas kolei nenukappojo leda nuo relių. Kaip apskaito tai kompanijai kasztavo tas ledas daugel tukstanczių. Antras lytus vėl buvo labai didelis, kad nebuvo gali-

ma nėi iszeiti niekur. Permerktas sniegas per ketures pėdas gilumo niekur neiszleido. Vasario 25 net su perkunija vėl snigo ir daugelis isz to dyvyjosi; dabar vėl szala, sniegą pusto taip kaip apie naujus metus, nors jau turime 5 Kovo.

Jonas Klimaviczia.

Pittsburg, Pa. Pas mus užsidėjo antras lietuviszkas knygynas po No 2224 Farbers Str. Ant atidarymo knygyno, 4 Kovo, pribuvo kun. J. Sutkaitis ir kun. V. R. Dilionis. Kun. J. Sutkaitis apdovanojo knygyną daugybe mažos įtalpos knygų ir pratarė trumpa prakalba nurodydams skriaudas darbininkų daromas per kapitalistus. Kun. V. R. Dilionis ir kalbėjo ragindams lietuvius prieš vienybės ir kad atmesti visus vaidus, o labiau sei link dievutumo ir ne dievutumo, kas buvo aiszkiai matoma ant tos pacios svetainės tarpe mūsų brolių lietuvių, tardamas: duokite vieną kartą atsili dievams, lai anie gyvena dangui. Atminkite, kad mes pirmiaus gimėm lietuviams o paskui tik buvome kriksztyti vieni katalikiszkoji bažnyczioi, kiti kitų sektų bažnycziose; mums einasi pirmiaus lietuviystė ir lietuviszka visuomenė o ne dievai ir bažnyczios. Atlikę darbus visuomenės bendrai, mes galime eiti į kokią mes tik norime bažnyczią, ar toji butu mēdinė ar murinė, tai man visai ne galvoji, arba katras nenor, gal sau neiti nėi į kokią, bet ant visuomeniszko susirinkimo jis gal ateiti kaipo lietuvis ir drauge bent ką veikti tautiszkuose arba apszvietimo reikaluose, nuog koki tikėjimas liekti ne užgautu. Knygynui vardas buvo balsuotas, 25 balsai buvo, kad butų Szv. Kazimiero Mokslo Draugystės Knygynas, o 5 balsai, kad Simono Daukanto. Asz nieko nesakau

kad ir Szv. K., tik iszkada vardo Mokslo Draugystės Knygynas, mat ten laiko alų, tai kada kaip užklups valdžia tą „tykai sznekamą skylę“ tai angliszki laikrasceziai parodys visą literaturą Pittsburgo lietuvių Mokslo Draugystės po globą Szv. Kazimiero.

Varpelis.

Philadelphia, Pa. Mes Philados lietuviai galime pasigirti su aukomis mūsų parodai Paryziuje, nes surinkome net \$173,00 ir dar renkame toliaus. Mes butumėm jau anuomi kart surinkę daug daugiau jeigu ne Robertas Kunemonas, kuris teipgi rinko aukas į savo kiszenių. Jisai įkalbėjo žmonėms teip: „Ar jus skaitote „Vienybę“ ir „Lietuvą“, ir matote kaip dabartinis Parodos Komitetas peszasi su kunigais, ir žinote kad isz tokio Komiteto nieko gero nebus, tik kunigai sau pinigų pasilaikys; duokite man pinigų, asz esu aukų rinkėjas; teipgi yra slaptas parodos komitetas įrengtas ir tas komitetas važiuos į Paryzių.“ Lietuviai nieko pikto nemislydami ir davė; Petras Szeputis \$1,00, Petras Naujokutis 50ct. Vincas Masys 50 ct. ir kiti, kurių tuom tarpu neraszau, ir kaip man paanesza, jis esęs surinkęs \$8,25 ant parodos į savo kiszenių ir nuog kitų prisiskolijęs dar pabėgo isz Philadelphios į Baltimorę, paszkiaus į Brooklyną. Asz misliju kad dar nepabaiga jo tokių darbų; mes turime su jieszkoti tąjį pauksztuką kur jis yra ir gal dar kitur jis renka aukas?

Aukų rinkėjas.

Nuo redakcijos. Kodėl nepraneszėte mums tuojaus apie Kunemono rinkimą aukų? P. S. M. pasiguodė apie jį po naujų metų, bet ant praszymo, kad apraszytų jo darbus, nėi jokios žinios nesuteikė ir mes

negalėjom apie tai nieko pagarsinti. Kur tokie niekszai nusikreipia, reik apie juos tuoi per laikrascezius žmonėms praneszti prasergstint, kad su jeis neisileistu į jokius reikalus.

Naugatuck, Conn. Esant mažai moterių darbininkų mūsų tautiszkoje ir raszliaviszkoje dirvoje, pradeda vienok jau kaip kur ir jos krutėti. Ten moterims geriau, kur yra jų didesnis skaitlius, kur tarp daugumo randasi viena antra ir su platesnėms pažvalgoms, galinti pamokinti savo seseris. Miela yra iszgirstie apie krutumą nekurių mūsų seserų kuriuos pradeda krutėti lygiai ir tautiszkuose reikaluose ir yra net vyrus pralenkę, kaip tai „Lietuvos Dukterų Draugystė“ Scrantone ir Pittstone, kuriuos susitverę yra ant tautiszko pamato. Asz mislyju, kad susipratę mūsų sesers imsis už tautiszkų reikalų smarkiaus, negu vyrai, nes kur tik moters prisidėjo, ten viskas tapo nuveikta ir nebuvo spēkos, kuri jas butų galėjus sulaikyti. Teip bus ir pas mus, tik tai moters turi labiaus apszviesti, daugiau skaityti ir mislyti, apszvarstyti kame tiesos branduolys yra. Iki sziol bent mums užteko užpezckio ir poterių, bet gyvenimas ir laikas mums rodo kad tie daiktai jau mūsų neužganėdina. Vienok gi sziuomi kartu nekalbėsiu placziaus apie moteris, kaip užsiminiau, bet apie kasdieninį gyvenimą darbininko, nuo kurio prigul ir mūsų moterių gyvenimas. Mūsų mieste sustojo dirbęs gumos pabrikas nuo 1 Vasario ir 500 darbininkų neteko darbo. Kitasgi vėl sustojo 3 Kovo ir 1000 darbininkų liko be darbo; taigi čion ir moterims ateina mislis į galvą ką valgysim su vaikais pasibaigus mažam isztekliui, jeigu ilgai nepradės dirbti?

Apsiszvietimas lietuvių čion

yra vidutinis, nes esant nekiek lengvesniems darbams, nenuilsta teip kunas kaip kituose pabriuose, per tai ir dvase yra stipresne. Pailses per mierą žmogus negal apie nieką mislyti. Beveik visur musų broliams tenka sunkiausi darbai delei nemokslumo; kur sunkiausi darbai, ten rasi daugiaus lietuvių, negu ten, kur lengvesni; lengvesnius darbus turi pranzuzai, vokiečiai, žuvedai ir kiti, ir kur anie dirba spēka proto, lietuvis turi dirbti isz peties.

Pasaka, kad vyrai geriaus jeb kokius reikalus supranta negu moters, bet tas yra neteisybe; nemenkai yra tokių vyrų, ką nei senos bobos neatstojia. Pereitą sanvaitę teko mąbuti ten, kur yra didesnis lietuvių pulkas, kurie turi ir dvasių piemenį, dėl kurio kaujasi tarp savęs, bet nežinodama gyvenimo, kur norėjau užėti, paprasčiau vieno lietuviu kad parodytu mą aną gyvenimą. Atejus ties tuomi gyvenimu, mano vedikas nežinojo, ar tas žmogus (lietuvis) gyvena žemai ar virszutiniam gyvenime ir pamatęs merginą užklause: „Here living polish family?“ Mergina atsakė: „Czia ne paliokai gyvena, bet lietuvių.“ Asz net nusidyvyjau, kad toji mergina yra protingesne už aną vyrą. Taigi tarp musų yra gana netik moterių, bet ir vyrų dar, kurie nežino kas jie yra, ir ant užklauso kas esi, gal atsakytu gauliausiai kad „katalikas“. Jeigu moters suprastų tuos reikalus, tai isz tikrųjų toki atsitikimai nenusiduotų tarp vyrų, nes jos kasdieniniame gyvenime pripratintu visus prie tikrų vardų. Kad visi skaitytu gerus laikraszczius ir knygas, nezdytu dovanai laiko karcziuose, nepragertu pinigų, tada pasigerintu musų protiszkas ir medegiszkas buvis, nebutumem teip nuo visų apjuokiami ir pažeminti. Kad iszsi-

liuosuoti nuo to viso, skaitykime patys ir kitus raginkime prie skaitymo; moters tegul neklausos spaviedninkų ir nepildo tokių pakutu, kurias užduoda, kad netik pati nieko neskaitytų bet ir vyrą nuo skaitymo dar gintu. Net koktu ir pamislyti apie tokias tamsybės pakutas, kokios yra mums, paklusnioms avelėms užkraujamos. Vaduokime savo dvasę isz nevalės, o kada toji bus laisva, tikrai atsimaitys ir mus gyvenimo sanlygos, ne busim vis paniekinti.

Lietuvė.

Philadelphia, Pa. Vasario 11 d. Luvo susirinkimas Susivienijimo 10 kuopos link rinkimo komiteto priemimui aukų ir jų iszsiuntinėjimo musų kankintiniams. Musų kuopa yra prieszinga priesz dabar renkama į kankintinių komiteto prezidentą, Dr. J. Szliupą, nes jis yra vienpusiszkas (o kunigai dvipusiai arba dvi veidžiai) ir negal buti prezidentu, ir jeigu butų iszrinktas, tai mes, philadelphiečiai atsiskakome nuo davimo ir rinkimo aukų kankintiniams. (Tai menkas tėvyniszkumas, bijant kaliausės.) Musų kuopa per stato ant prezidento V. Stagarą, sekretoriaus p. Szerną, kasieriaus A. Olszevskį. Vardan 10-tos Susiv. kuopos, pasiraszau finansų sekretorius,

S. Bairiunas.

— Teipgi buvo susirinkimas Gedimino Kliubo 28 Vasario, kur buvo svarstoma apie rinkimą kankintinių komiteto. Musų Kliubas rods dar nieko neskyrė aukų kankintiniams, bet balsą ant komiteto atiduodame su 10 Susiv. kuopa; taigi prezidentu V. Stagarą, vietoje Dr. Szliupo.

Vardan Gedimino Kliubo, protokolų sekr.

S. Bairiunas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Nashua, N. H. 6 dieną

Vasario susitvėrė kuopa T. M. D.; isz syk prisiraszė 15 sąnarių, bet pasidarbavus sumanesniems tautieciams pasisekė dar prikaltinti 4 prie tokio puikaus prisidėjimo; taigi kuopa tur 19 sąnarių ir visi pilnai metinę mokesį, po 60 ct. užsimokėję. Pinigai prisiųsti centr. kas. p. Olszevskiui. Virszininkais tapo iszrinkti: pirmosedžiu — Izidorius Gudaitis, Iszdininku—Jonas Baleviczia, Rasztininku—A. Ramanaucas.

Musų kuopa nutarė: kad iki 1 Sausio 1901 m. butu gaudamos knygos jau iszleistos ir kokios bus iszleistos kasztais draugystės, kiekvienam sąnariui pilnai užsimokėjusiam metinę mokesį dėl greitesnio apsiszvietimo. Rasztininkas,

A. Ramanaucas.

Kaip buvo minėta 6 num. „Vienybės“ apie rankrasztį dėl T. M. Dr. tai sziuomi žigiu praneszu T. M. Dr. sąnariams.

Garbus tautietis Dr. J. Basanavicius buvo atsiuntęs kn. Žilinski rankrasztį: Grovo Kyburg'o kelione Lietuvona 1397 m. isz vokiszkos versta Dr. J. Basanaviciaus dėl „Tėvynės“, bet kad szimet „Tėvynė“ leidžiama kas sanvaitė, tai p. Astramskas, iszmeldė nuo kun. Žilinsko minėtą rankrasztį dėl atspaudinimo „Tėvynės Myletojų Dr-tei“ ant ko kn. Ž. su tiko, tik paduodamas iszlygą, kad butų paskutinė korekta duota jam peržiūrėti.

Rankraszcziio turinys labai atsako musų draugystei ir abelnai lietuviams bus labai naudingas. Nė viens kitas rasztas ne suveda mus į pažintį su XIV, szimtmečio lietuviams teip gerai, kaip szitas, grovo Kyburg'o. Jisai, kaip križiokas, budamas komturu Balgos o vėliaus Elbingos ir vi-

riausiu szpitalniku, ne kartą regys kareiviszkose križiokų kelionėse Lietuvona dalyvaujdamas, turėjo labai gerą progą isz artės ano laiko lietuvius pažinti. Kelionė, kurę jis 1397 m. kaip kryžiokų pasiuntinys net į Vilnių atliko, duravo tik nuo 7 Berzelio iki 7 d. Liepos, taigi isztisą mėn. ir vislab ką jam tuomet Lietuvoje akyvo užtemytie tėko, jis gražiai apraszo.

Virsz minėtą rankrasztį mislyjama duoti į spaudą apie pabaigą Kovo.

Daugelis isz kuopų yra tokių, kad nežino kaip pardedkas eina, ypatingai isz naujai susitverusių; taigi sziuomi dar primenu, kaip kuopos turi prisilaikyti prie geresnės tvarkos. Kuopoi sudėtus pinigus ir vardus, po kiek kuris užsimokėjo, reikia nusijusti centraliszkam kasieriui. Knygos T. M. Dr. iszleistos pilnai užsimokėjusiems po 60 ct. duodasi visos trys; kuopos reikalaujamos knygu, privalo kreiptis prie centr. sekretoriaus, sekretorius žino kiek kuopa turi pilnų sąnarių, ir tasųk duoda žinią knygui kiek turi iszsiųsti knygu į tą ir tą kuopą. Abelnai su bent koku reikalu Dr-tės reikia kreiptiesi prie Dr-tės prezidento arba sekretoriaus, o ne į laikraszczių redakcijas, kurios turi ir teip per kupinai darbo. Jau pernai pranesziau, kad baigiasi Dr-tės I statusai, ir kad reikia duoti daugiaus atspausti; tas tapo atmestu delto, kad prie knygu-czių atspausta yra, bet man rodos tas nėra praktiszka, daugumas norinti prisirasztyti prie „T. M. Dr.“ praszo prisiųsti Dr-tės I status ir tokių neturint skyrium, reik siųsti nuplėszus nuo knygutės arba visą knygutę, kas pasirodo ne geru. Szitą klausimą paduodu kuopoms ant apsvarstymo. Atspaudimas įstatų visai ne daug kasztuotu ir tokių reiktu

bent 1000 egz. atspausiti.
Philadelphioj, buvusi T. M.
Dr. kuopa pereituose metuose
lyg užmirusi buvo; dabar vėla
atgijo, virszininkai yra: prez.
A. A. Jocis, sekr. K. Unika,
764 So. 2nd Str.

Centr. sekretorius
M. J. Damijonaitis.

Prie Newark, N. J. kuopos
naujai prisiraszė:

675 J. Andruszis	-15
676 J. Vosylius	-60
677 A. Domaitis	-30
678 J. Szesztokas	-25
679 V. Maczis	-15
680 S. Maczis	-10
681 P. Kupreseviczia	-15
682 P. Židziunas	-15
683 Edr. E. Bloomas	-30
684 J. Andrusziunas	-15
685 A. K. Svitra	-15
686 K. Tomkus	-30
687 J. Laukaitis	-30
688 D. Zaviszis	-30
689 J. Dryza	-15
690 A. Dauksyzs	-15
691 S. Czepulis	-15
692 J. Goizevskis	-30
693 K. Mazdeika	-30
694 H. Vaitikutis	-30

per tą paczią kuopą aukų
sudėta \$1,20

„Main. ir Leb.“ knygu-
czių parduota -75

Senų 16 sanarių metinės \$6,00
Viso \$12,65.

Prie Chicago's, Ill., naujai
prisiraszė:

695 J. Gerijotas	-30
696 K. Mickevyczia	-30
697 S. Abromavyczia	-30
698 S. Leliaszius	-10
699 J. Szpakauskas, Elizabeth, N. J.	-60

700 V. Dagilaitis,
Cleveland, Ohio -60

Naujai susitverus T. M. Dr.
kuopa, Nashua, N. H. prisi-
raszė:

701 A. Ramanauckas	-60
702 J. Baleviczia	-60
703 Ig. Gudaitis	-60
704 C. Buczionis	-60
705 J. Tamuleviczia	-60
706 V. Meszkinis	-60
707 J. Jasaitis	-60

708 L. Treinaviczia	-60
709 A. Uzdaniczia	-60
710 J. Bagdanaviczia	-50
711 J. Jezukeviczia	-60
712 D. Maczius	-60
713 B. Urbanaviczia	-60
714 A. Galinis	-60
715 K. Jedkevyczia	-60
716 D. Veneckutonis	-60
717 J. Kaczelinas	-60
718 P. Kaczelinas	-60
719 J. Lukoszeviczia	-60

Viso \$11,40

Centr. sekret.
M. J. Damijonaitis.

Stovis kasos

„T. M. D.“

Įėjimai:

Pagal „Vienybės“ num. 7
buvo: \$209,25

Westville, Ill. kuopa 4,95

J. Szpokauskas,
Elizabeth, N. J. -60

Minersville, Pa. kuopa 4,50

Jurgis Kazakeviczia,
Pittston, Pa. -60

Brooklyn, N. Y. kuopa 7,45

V. Dagilaitis,
Cleveland, O. (naujas san.) 60

Newark, N. J. kuopa 12,10

Philadelphia, Pa. „ 2,40

Sykiu \$242,45

I s z m o k e j i m a i :

Knygos: Journal ir Index
central sekr. \$1,95

Pacztas iszsiuntinėtų kny-
gelių Lenk. ir Liet. 1,21

Sukolektavimą czekio
Philad. kuopos 10

Sykiu \$3,26

Lieka kasoje \$239,19

A. Olszevskis.

„Sandara Lietuviu Amerikoje.“

Iki sziam laikui nebuvo dar
tarp Lietuvių abelnės organi-
zacijos, kurios mieriumi idant
butu paszelpa medegiszka su-
zeidimuose ir paszelpa nasz-
laicziams ir kuri paszelpa bu-
tų atsakanczia ir už teisingą
mokestį. Isz priezasties to už-
sidėjo „Sandara Lietuvių Ame-

rikoje“, kurios svarbiausiumi
mieriumi yra paszelpa mate-
rijaliszka ligose, suzeidimuose
ir kaip posmertine, taigi
„Sandara Lietuvių Amerikoje“
assekuravoja gyvastį nuo ligų
ir suzeidimų ir duoda pagelbą
szejmynai mirusio sanario.
„Sandaroje L. A.“ yra du sky-
rei assekuracijos: ant \$500,00
(penkių szimtų dolerių) ir ant
\$250,00 (dviejų szimtų pen-
kesdeszimts dolerių).

„Sandara Lietuvių Ameri-
koje“ suteiks tą pagelbą savo
sanariams sziokiu budu:

1) Kaip posmertine.

2) Jeigu sanaris sirgtu il-
giau kaip vienus metus, kada
nuo vietinių draugyszčių, jau
beveik jokios materijaliszkos
pagelbos negauna, „Sandara
L. A.“ iszmokės jam pusią jo
assekuracijos.

3) Jeigu sanaris isz priezas-
ties ilgos ligos arba sunkaus
suzeidimo negalės uzsidirbti
ant savo uzlaikymo „Sandara
L. A.“ iszmokės jam pilną jo
assekuraciją.

4) Suzeidimuose „Sandara
L. A.“ duos pagelbą sziokiu
budu:

a) Už patrotijimą abiejų kojų
arba abiejų rankų—pilną
assekuraciją.

b) Už patrotijimą vienos ko-
jos ir vienos rankos—pilną.

c) Už patrotijimą abiejų akių
—pilną.

d) Už patrotijimą vienos ko-
jos arba vienos rankos—
pusę.

e) Už patrotijimą vienos akies
penktą dalį.

Kasztai prigulėjimo prie
„Sandaros Lietuvių Ameriko-
je“ yra visai maži, bet užteki-
ni ir teip: už 500,00 dol. asse-
kuracijos 50 centų ant mėne-
sio, o už 250,00 dol. 25 centai
ant mėnesio be skyriaus metų
sanario. Laike 1900 metų
apart mėnesinės instojimas
kasztuoje tik 50 centų dėl
kiekvieno, o nog 1901 metų
instojimas kasztuos daugiau
pagal metus prisiraszanczio

nog 50 centų iki 35,00 dol.
Sanarys kuris gyvas budamas
apturės pilną savo assekuraci-
ją, po smert, zinoma, szejmyna
jo nieko jau daugiau negal
gauti, bet toks sanarys rokuo-
sis prigulinczū prie „Sanda-
ros L. A.“ ir turės pilną balą,
jeigu mokės 5 centus ant mė-
nesio į tautiszką yzdą „Sanda-
ros L. A.“ — Sanarys, kuris
gyvas budamas apturės vieną
tik dalį savo assekuracijos, ki-
ta dalis bus iszmokėta jo szej-
mynai, mirus jam, jeigu nebus
perstojęs mokėti prigulinczios
jam mokesties į „Sandarą L.
A.“ Mėnesinę mokestį „San-
darą L. A.“ reikia uzsimokėti
reguliarnai; kas per tris mė-
nesius neuzsismokėtu, lieka su-
spendavotu, tai yra, negali
gauti jokios pagelbos atsitikus
jam nelaimėi ir iki kitų trijų
mėnesių buna suspenduotu, o
po tam iszbrauktu isz knygu
ir jeigu nori vėleik prigulėti
prie „Sandaros L. A.“, turi
uzsimokėti isz naujo instojimą.
Bet laike bedarbės, jeigu pri-
sius ant to darodymus, nebus
suspenduotu iki szeszių mėne-
sių ir po szeszių mėnesių tapės
suspenduotu, turės vėleik sze-
szis mėnesius laiko dėl uzsimok-
ėjimo uzvilktos mokesties.

Prie „Sandaros L. A.“ gali
prisiraszyti kiekvienas lietuvis
arba lietuvaitė nuo 15-os me-
tų. Isz svetimtauczių tik tie
galės prisiraszyti prie „Sanda-
ros L. A.“, kurie yra giminė-
mis lietuviams arba gerais prie-
teleis lietuvių.

„Sandara L. A.“ priims sa-
narius tik pilnai sveikus ir do-
ro krikszczioniszko-katalikisz-
ko gyvenimo ir „Sandara L.
A.“ reikalaus, idant sanarei
vestų dorą krikszczioniszko-
katalikiszko gyvenimą.

„Sandara Lietuvių Ameri-
koje“ assekuravos teipogi
vaikus savo tik sanarių ant
50,00 dol. posmertinės už mė-
nesinę mokestį sziokiu budu:
Pirmuose ir antruose
metuose kudikio 25ct,

3-uose ir 4-uose 15ct.
5-uose ir 6-uose 10ct.
7-uose 8, 9, 10, 11, 12, 13,
14 ir 15 5ct.

Pabaigus 15-ka metų vaikai gali pereiti prie vieno isz dviejų skyrių assekuracijos „Sandaros L. A.“ be instojimo kasztų.

Yzdas „Sandara L. A.“ dalisis į tris skyrius.

1. Yzdą tautiszka, į kuri plauks penktas procentas 5% nuo mėnesinių mokeszių iszimant mėnesinę mokesť vaikų; turtas to yzdo bus vartojamas ant dalykų tautiszku.

2. Yzdą nepajudinamą, į kuri plauks instojimo kasztai ir 10% (deszimas procentas) nuo visų mėnesinių mokeszių. Pinigai to yzdo kas mėnesis turi buti sudėti ant procento. Tą yzdą „Sandara L. A.“ uzdejo kaip gvarancija, jog sanariams butu užtikrinta prigulinti jiems pagelba.

3. Yzdą vartojamą į kuri plauks visi pinigai iszėmus anas dalis virsz minėtų yzdų. Iez to yzdo bus mokamos pagelbos, posmertinės ir kasztai begantieje.

„Sandara L. A.“ gyvuos amžinai ir jos fundamentalizki instatai niekad nebus permaintytais: „Sandara L. A.“ redis metinis arba dvimetinis Seimas, susidedantis isz delegatų nuo kiekvienos deszinties sanarių „Sandaros L. A.“, o valdzia iszpildancziaja instatus „Sandaros L. A.“ bus centralizskas komitetas, susidedantis isz:

1. Szeszių (6) direktorių, kureis bus: Prezidentas, 4-ri Vice-prezidentai ir Sekretorius rekordų. Prie jų prigulės priėmimas sanarių, pripažinimas pagelbų ir posmertinių.

2. Keturi (4) prižiurėtojai yzdo, kureis bus: Kasierius, Sekretorius finansų, ir 2 revizorei yzdo.

Brolau Lietuvi! isz tų svarbiausių dalių Instatų „Sanda-

ros L. A.“, gali matyti, jog „Sandara L. A.“ yra tai labai naudinga ir reikalinga organizacija ir kad „Sandara L. A.“ yra pastatyta ant tvirto pamato, delto jeigu nepriguli niekur prie panaszios organizacijos, tavo moralizska priderystė yra, idant prisiraszytumei prie „Sandaros L. A.“ ir tuomi apsaugotumei pats save ir savo szejmyną ant laikō nelaimių. Jeigu, tavo vietoje nera dar uzsidejusios Szakos „Sandaros L. A.“ prisikalbink dar porą lietuvių, iszsirinkit sav sekretorių ir yzdininką, kurie idant surinktu mėnesines mokesťis ir jas nusiustu centralizskam kasieriui. Jeigu misliji prisiraszyti, tai atsizauk tuojaus pas centralizską prezidentą, idant tau jis prisiustu aplikacijų. — Szj metą „Sandara L. A.“ priims visus sanarius draugyszių, be skirtumo amžiaus, tai yra, ir senesnius kaip 50 metų, jeigu visi sanariai draugystės nutars prigulėti ir prisiraszyti prie „Sandaros L. A.“ Delto, Brolau Lietuvi! jeigu priguli į kokią draugystę, ant ateinauczio mitingo savo draugystės paaiszkink sanariams savo draugystės apie naudingumą „Sandaros L. A.“ ir paduok savo įneszimą, idant visi sanarei draugystės prisiraszytu. „Sandara L. A.“ gyvuoja dar tik nuo 1-mos dienos Sausio 1900 m., o jau daugybė lietuvių prisiraszė ir su metais „Sandara L. A.“ turės tukstanczius sanarių. Lietuvei mato, jog „Sandara L. A.“ yra uzdeta ant tvirto pamato ir delto raszosi. „Sandara L. A.“ gauna czarterį nuo gubernatoriaus Pensylvanijos ir tokį czarterį visi sudai ir szteitai pripažis ir rėdas szio krasztu prižiurės, idant pinigai „Sandaros L. A.“ butu vartojami pagal konstituciją. Pilna konstitucija „Sandaros L. A.“ angliskoje ir lietuviszkoje kalboje neužilgo iszies isz druko ir kiekvienam sanariui bus prisizsta dykai,

„Sandara L. A.“ tapo uzdeta ne del asabiszkumų arba ardyti esanczias lietuviszkas organizacijas, bet delto, jog panaszios organizacijos tarp Lietuvių dar nebuvo ir jog tokia organizacija del lietuvių darbininkų yra neatbutinai reikalinga. „Sandara L. A.“ apart to, jog duos penktą procentą ant tautiszku dalykų, neužsimis mėtumu pinigų ant visokių nereikalingų daiktų, bet prisizingai pinigus kavos ir dės ant procento, idant sanariams savo, atsitikus jiems nelaimėje, duoti prigulinczią jiems pagelbą.

Centralizskas Komitetas:

1) Prezidentas:

Kun. J. Sutkaitis,
712 Carson str. S. S.
Pittsburg, Pa.

2) Sekretorius rekordų:

Pr. Naujokaitis,
P. O. Box 778
Homestead, Pa.

3) Kasierius:

P. V. Obiecnas,
1012 Carson str. S. S.
Pittsburg, Pa.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo kaimyno Jono Ardzijausko, paeinanczio isz kaimo Kardokų, valseziaus Veiverių, pavieto Senapilės, rėdybos Suvalkų; septintas metas kaip apleido Lietuvą. Pirmiaus buvo Londone Anglijoi o paskui atvyko į Ameriką. Jeigu kas apie jį žinotų arba jis pats, malonėkite suteikti man žinę ant szio adreso: Jurgis Miklaszeviczia
Box 388
Foxcroft, Me.

Pajieszkau Onos Sajauskiutės, kuri priesz metus gyveno Broklyn, N. Y. o dabar nežinau kur, paskutinį laiszka apturėjau Balandžio mėnesyje 1899 m.; meldziu atsiliepti arba kas isz tautiecių teiks is praneszti ant žemiaus padėto adreso, nes turiu labai svarbų

reikalą.

Andrius Apanaitis
P. O. Box 169
Westville, Ill.

Pajieszkau savo kaimynų, Klemenso ir Pranciszkaus Dereszkeviczių, paeinanczių isz kaimo Dambravinos, valseziaus Czystos Budos, pav. Senapilės, rėdybos Suvalkų; priesz 10 metų atkako į Ameriką. Jeigu kas isz tautiecių žinotų kur jie randasi, arba jie patys, teiks isz atsizaukcie ant szio adreso:

Kazimieras Klimaviczia,
Box 388. Foxcroft, Me.

Susirinkimas.

Waterbury, Conn. „Tėvynės Myl. Dr.“ kuopa laikys II czvertinį susirinkimą ketverge 22 d. Kovo 7½ vakare, Politiszko Kliubo ruimuos po Nr. 646 Bank Str.

Tautieciai szirdingai yra užpraszomi atsilankyti, bei prisiraszyti prie mūsų kuopos. Kožnas lietuvis privalo laikyti už pereigą prigulėti prie „Tėvynės Myl. Dr.“ kas tik lietuviu save vadinas.

Komitetas.

Reikalauju gero kriaucziaus.

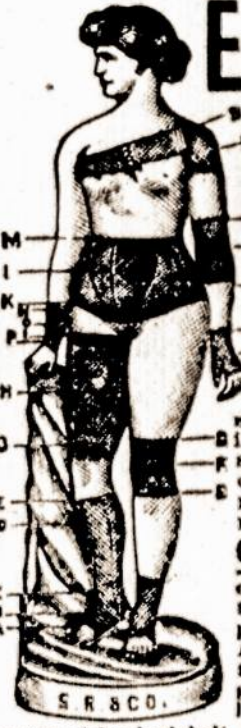
mokanczio visą kriaucziską darbą, kotus siuti, kelines ir t. t. Už atlikimą gerai darbo gaus gerą mokesť.

Jurgis Rekus,
138 S. Mead Str.
Wilkes-Barre, Pa.

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR TUMESCENT LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to J, \$1.50; thigh legging, C to I, \$2.00; thigh piece, G to L, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, K to O, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS. Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., (Inc.), CHICAGO, ILL.

LATVIU TAUTA,

KITAKART IR ŠIADIEN.

PARASĒ
JONAS ŠLIUPAS, M. D.

(Tāsa)

tinkamai apsvarstyti tuometinę Latvių dvasės spēkā; bet-gi savo meile dėl latvybės, E. uzima kiltą vietą Latvių dvasiška-me išsilavinime. Galiaus E. buvo Neregio Indrikio glamonė-tojas ir ano dainų aprupintojas.

Kristupas Reinholds Girgensonas gimė 1752 m., mokėsi Karaliaučiaus Pridrikio mokslainėje ir Leipzigo universitete, kliuvo už kuningą į Ehrglius, nuo 1791 m. į Jaun—Peebalgą, ir 1800 m. už Zehsių aprinkės kleboną; mirė 1814 m.

Kaipo Latvių raštininkas jis atsižymėjo savo kalbos skaidrumo ir tinkamumo delei. Dvasišku giesmių jau tai išguldes, jau tas sudejęs yra per šimtą. 1809 m. išduotoje „Widsemes dseešmu—grahmatoje“ yra jo 87 giesmės. Jo giesmės prilygsta Matševskio giesmėms; kalba gera.

Tačiau svarbesni yra jo laikiniai raštai, kurie iš didesnės dalies išėjo iš spaudos, autoriui jau pasimirus; beje „Stahsti, pašakas, dseešmas un mihklas“ (Jelgava, 1823 m.), kurius Girgensonas sakosi parašęs „par pamahzišchanu un islusteschanu“ (daugiau išguldymai iš Vosso, Gellerto, Logavo, Buergerio ir k. raštų), ir „Robinsons Kruhsišsch“, palei vokišką Kampės triusą. Latviai tuos raštus labai mėgo skaityti.

Neredsigais Indrikis arba Elklejū Indrikis, Latvių dainius, jau penktuose metuose savo amžiaus per rauples neteko savo akių šviesybės ir nuo to gavo vardą Neregio Indrikio. Gimė jis 1783 m. Aprikių draud-seje ir ten gyveno iki amžiaus galui, 1828 m. Akių vietą užėmė ištobulinta palytėjimo pajauta ir šviesus protas. Jis galėjęs netik tulus namų darbus padaryti, bet išmoko rubsiu-viauti ir kurpininkauti, ir iš to sav duoną pelnė. Žinoma apie mokslainę jis negalėjo mislyti, tik tai tikėjime jis turėjo du mokintoju: kn. Elverfeldtą ir Aprikių giedorių Andschą, apšviestą vyrą, kurs pats mėginęs yra dainas rašyti. Siaip apsišviesti jis galėjo tik tai iš latviškų raštų, kurius jam paskai-tydavo vyresnysis brolis; kiti giminės, hors mielai rupinosi apie neregį dainių, bet patys neapšviestais budami, negalėjo prisidėti prie apšvietos Indrikio. Taip-gi gamta Indrikiui pasiliko neprieinama, prazudytos akių šviesybės delei. Todėl dainius kreipė savo dvasės akis į savę, į savo dušios gilnę, ką ir pats dainoje pasako:

Sirds ar manu garu
Manas grahmatas,
Ko es lašit waru
Ir eeksch tumsibas,

nors vėl atjaučia trukumą taip brangintinos mantos, kaip šviesybė:

Manas tumschas mahjas
Ir man behdu gan.

Tačiau jo gera širdis neleidžia nei kurnėti, nei ilgai liu-

deti, ir viską, ką jo širdis jaučia ir protas apima, tą jis išlieja į dainas, kurių todėl įtūrys yra visokeriopas.

Jis parašė dainas „ziemos“ ir „pavasario“, „ryto“ ir „va-karo“, ir palei mažystos minėjimus gaiviai gamtą apdainuoja; paveizdon „ryto“ dainoje jis sako:

„Raug, ka šaulit' jauki
Man no meega šauz;
Eespirgušchi špehki
Drihs pee darba trauz.

Indrikis buvo labai dievobaimingas, ir Dievui garbę ir guodoną jis duoda kožnoje dainoje, įpatingai „Pateiziba par meeru“ (1807 m.) Kitur vėl jis apdainuoja „namų laimę“:

Ta ir nama—tehwa leela laime,
Kad tam šaderigi behrni, šaime;
Wiši strahda,
Wiši gahda,
Wiši pahrteek godigi.

Toliaus toj pačioje dainelėje jis sako:

Labak wiši kopa šaldi šmejas,
Ne bes šinas aplam plošas, rejas;
Męers dod maisi,
Dumpis raisi,
Škauschana dar truhkumu.

Įpatingai patraukiančios yra Indrikio meilės dainos, ku-rių iš viso yra spausdintų — 5.

Kn. Elverfeldts, susipažinęs su Indrikio dainomis, ėmė apie jį rašinėti į vokiečių laikraščius, ir apie Indrikį žmouės šnekėjo kaip apie kokį dyvą, ir kad 1806 m. Elverfeldts davė į spaudą jo tulas dainas „Ta neredsigą Indrika dseešmas“, tai iš viršaus rado 1200 apsteliuotojų, o vėliaus dar daug pirkėjų. Iš to igyti piningai ir dovanos Aprikių baudponio pagerino Indrikio buvį, ir 1807 m. jis epsivedė ir gyveno ra-miai, savo amatu užsiimdamas bei dainas dainuodamas.

Neregio Indrikiui labai rūpėjo savo tėvynės gerovė, kaip matyti galime iš dainos „Us šawu tehwa—semi, Kursemi“, kur jis Latvius bara už priešgynumą mokslui ir išmėtineja „tumschu prahtu“. Kad Latviai tapė išvalnyti nuo baudžia-vos, jis tą svarbų atsitikimą apdainavo, ir tapė Latvių pirmu valnybės dainiumi (k. a. „Brihvestibas prezeschana“, drama-tizuota allegorija).

Galiaus reikia paminėti Indrikio „Schehluma un luhg-schanas dseešma“, kurią jis sudejo mirus jo geradariui Elver-feldtui ir dienoje laidojimo nugiedojo ant ano kopo.

Indrikis savo giesmes ir dainas mokėjo iš omens, ir jas dainuodavo ar giedodavo jau tai palei žinomas, jau tai jo paties sumanytas melodijas. Siaip tik tai nedaugelis jo dainų tapė užrašytos ir spausdintos: 14 randasi Elverfeldto rankiuje, ir keletas šian—ten laikraščiuose. Iš jo giesmių, 2 rado vietą Widsemes dseešmu—grahmatoje, beje „pirma rihta dseešma“ ir giesmė „par šawu pašchu behdu pilnu buhschanu, ka tam azu gaišma truhkst“. Indrikis turėjo matomai dideles dvasės dovanas, kad jis be apšvietimo įstengė dailias dainas sudėti. Latviai sako, kad Indrikyje simboliškai matomas 6-ąs visas Latvių tautos likimas: „kaip jis iš savo fiziškos aklybės tamsos dvasėje pasikėlė į dainų skaisčią šviesą, taip pat Lat-vių tauta po ilgos vergybų nakties susilaukė valnybės ir apsi-švietimo ryto, kurį ano pirmas apdainuotojas pats ar dagyveno ir apdainavo“.

Hugenbergeris, 1828 m., parašė jam ant atminties dainą: „Neredsigam dseešmu—daritajam Indrikam par peemiū”.

Dėl Latvių iš baudžiamųjų išvadavimo labai daug yra raštininkų keliu padirbėjęs D-ras G a r l i b s / M e r k e l i s (1769—1850 m.), kurs išleidė į svietą veikalus vokiškoje kalboje: „Latviai, ipačiai Vidziamyje, pabaigoje philozophiškojo šimtmečio” 1796 m.; 1797 m. jis apgarsino „Die Vorzeit Livlands” (senlaikis Vidziamio), 1802 m. „Vanem Imanta, Latvių teika”, 1820 m. „Die freien Letten und Esten” (Valniejie Latviai ir Estai). 1869 m. jam dėkingi Latviai pastatė paminklą ant Katlakalnio kapinių, kur Merkelis tapė palai dotas¹⁾.

XX.

Latviu krutumas 19-tame šimtmetyje.

19-tas šimtmetis yra vienas iš svarbiausių laikmečių Latvijos gyvenime: jis prasidėjo su atvalnyjimu Latvių nuo baudžiamųjų, kurio laiko taip labai buvo lukuriavę ir kurio dėl buvo kovoje kiltesni Latvijos žmonės; ypatingai tame darbe paminėtini yra generol-gubernatorius markizas Paulucci, Vidziamio superintendentas Sonntag ir daktaras Merkelis, kurie savo triusu, žodžiu ir raštu parengė kelią dėl išvadavimo žmonių ir padavė visur pagelbingą ranką. Patys kiemionys, rods, nei nedrįgę buvo tikėtis taip brangios mantos, kaip valnybė nuo baudponių! Kaip jau augščiau paminėta, Kursininkai tos valnybės susilaukė 1818 m., o Vidziamiečiai 1819 m. Ir greitai Latviai sumanė ir įstengė pasinaudoti iš tokio pavalyjimo gyvenimo, ir emė spėstiesi į laimingesnę ateitę. Latvių tautos dvasė atgimė iš naujo!

Pirmiausiai akys atsikreipė ant apšvietos laukų. Net tie, kurie seniaus buvo Latvius spaude, ir tie, norėdami atsilyginti už skriaudas žmonėms padarytas, emė keldinti ir glamonėti Latvių tautą. Taip kn. Watsons 1822 m. Jelgavoje įsteigė pirmą latvišką laikraštį „Latweeschu Awises”, o 1832 m. kn. Hermanas Treu Rygoje įsteigė antrą — „Latweeschu draugs” vardu. Žinoma, kad Latvių tėvynainiai, kaip Kroons, Lundbergis, Berent, Hugenberg-eris ir k. nuoširdžiai triusėsi ir veikalus rašinėjo idant „mielieji Latviai” augtu ir stembtu „šventoje gudrybėje ir dorume”²⁾.

Vidziamio generol-superintendente v. Klot raginami, kuningai umai griebėsi mokintis ir tyrinėti Latvių kalbą, ir 1824 m. tapė įkurta Rygoje „Latweeschu draugu beedriba”; tai buvo, anot kn. Brokheseno, iš tiesų „Latvių kalbos guodos diena” atėjusi! nės toji draugystė daug padirbėjo ir tebedirba kuopdama Latvių kalbą bei rašliavą. Nuo 1865 m. jos pirmsėdžiu yra pastoras Dr. Augustas Bylensteinas, autorius kniugų „Die lettische Sprache nach ihren Lauten und Formen erklärend und vergleichend dargestellt” (1864 m.) ir

1) Slg. „Garlibs Merkelis”, Vienybė, 1892, s. 199-203.

2) 1860 m. Spahgis suskaitė iktuolaik išėjusių 435 latviškų raštų: 116 apysakų (stahsti), pasakų, giesmių raštų, 7 didelių ir 13 mažų pamokstų, 9 didelės ir 12 mažų giesmių kniugų, 41 visatino pamokinimo raštų, 11 abėcėlių. O juog skaitlius latviškų raštų kasmet augo, tai galime matyti iš Pavlenkovo pranešimo apie Maskolijoje 1888 m. išėjusias kningas: latviškų 217, egz. 705,050; estiškų 178 kniugų, 794,850 egz.; lenkiškų 716 kn. 1,888,031 egz., žydiškų 343 kn. 1,004,692 egz. Vilniuje tamet išėjo 174, zinoma ne listuviškos, tarp jų ir Briancovo „Lietuvos istorija“.

„Die Grenzen des lettischen Volkes und der lettischen Sprache heute und zu Anfang des 13. Jahrhunderts”. „Latviškoji raštų draugystė” nuo pačios savo buvimo pradžios, pasiėmė sav darbuotiesi tinkamai tuometiniems tautos reikalams, už tatai per 75 metus savo buvimo apskelbė nemažai mokintų tyrinėjimų netiktai kalbos ir istorijos dalykuose, bet ir visokių mokslingus ir kitus pasiskaitymui raštus, patalpintus 18 dalių kningos: „Magazin der lettischen literarischen Gesellschaft”. Draugystė nesikakina apskelbdama sądrauginius raštus, bei storojasi dar praskleisti savo įtekmę ant visos Latvijos raštininkų. Idant sądraugams prieitu žinia apie dvasiškus jų vientaučių darbus, draugystė renka iš savės du direktoriu: vieną dėl Kuršo, o kitą dėl Vidziamio, kuriuodu turi uždavimą pervežėti visus savo vietinius išspautus raštus ir gale metų paduoti susirinkime savo nuomonę apie juos. Dar „Latviška raštų draugystė” rupinasi apie Rašto Svento ir giesmių kniugų išpaudimą, kaip prider bėgančiam laikui, su nebeartojamų ir neaiškių reiškimų pertaisomis ir pasenėjusių giesmių praleidomis; o vietoje praleistųjų giesmių esti patalpintos naujos¹⁾.

1889 m. buvo Kurše 423 žmonės mokslainės. Bet aplink 1820 m. jų su visu nebuvo ir žmonės augo be pamokymo. Gerai, kad katras išmokdavo skaityti kningą. Po išnaikinimo baudžiamųjų 30 d. rugpjūčio 1818 m., pagal Kuršo žiamponių nutarimą reikėjo statyti ant 1000 galvų vieną mokslainę, bet tai nelengviai ėjosi, nės dar 1833 m. prie 183 domėnų valdzios ir 500 privatiškų dvarų bei 220 bažnyčių, buvo tiktai 5 žiamionims mokslainės!! Kad įrengti žmonėms mokslaines, labiausiai rupinasi kn. Pantenius Kurše, Ulmann Vidziamyje ir Zihravos kn. Wolters. Tas jauną Latvij Andrių Bergmaną pamokinęs su pavelene Zihravos baudponio, barono v. Mantuffel'io, išsiuntė į Prusus į kokią ten mokiotojų seminariją. Potam jis įsteigė Zihravoje pirmą „pagasto skolą” Kurše, į kurią ir kiti pagastai siuntinėjo savo vaikus ant mokymosi mokiotojauti, k. a. And. Spahgis iš Meld-erės, Steinfeld iš Lub-Eserės, Bach iš Rindės. Dabar Wolters rupinasi įsteigti tam tikrą mokiotojų seminariją, bet negavęs ant to pavelenės nuo vyriausybės, jis kreipėsi prie Kuršo muizinininkų sąimės (Landtago). Į kelis metus su pagelba barono v. Hahn, Pastendės baudponio, tokia pavelenė tapė įgyta. 1838 m. liepta buvo įtaisyti seminariją Valmieroje, arti Valkų, o taipgi dėl 6 pagastų ritterijos Irlavoje. Dvarponiai čion patys davė medėgą, amatninkus ir 4000 rublių dėl pastatymo seminarijos, prisidėjo ir pagastai su 4000 rublių. Seminarijos direktoriumi paskyrė C. Sadvoski, theologijos kandidata, kurs atvykęs 1837 m. į Zihravą priėgė ant mokiotojųstos du jaunu Latviu: K. Brunavą ir M. Resevskį. Pastačius namą atsidarė mokslainė rudeniop 1840 m. Pirmą žiemą iš visų 6 pagastų buvo čion mokslainėje 43 berniukai ir 14 mergaičių. Pirmigi seminaristai radosi tiktai vasarą 1841 m, jų buvo 9, bet jau 1842 m. buvo 15, 1843 m. — 24 ir 1844 m. — jau 33. Čion buvo priimami vaikysčiai be ypatingo prirengimo, trukstant žmonių mokslainių. Suuku bavo įteikti platesni mokslą seminaristams iš tos priezasties. Tuomi gi tarpū emė kilti čia ir ten pagastų mokslainės. Dabar tiktai galima pastojo pagerinti mokslą seminarijoje ir kursas tapė

1) „Varpas“ No. 3, 1891 m., rašo J. K. S.

(Toliaus bus.)

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visoš
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigai.

Susiszněkam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūlam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY. Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Hernia or Umbilical Hernia; you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$2.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue.

SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

NEREKIA PININGU.

PRABA DOVANAI PER 30 DIENU.

Mes tikime Jums.

\$9.00 nusipirkaite geriausią suvama masziną Victor su visais įrankiais. Gera sluti sunkius ir lengvus slėvinius. Gwarantujame ant 30 metų. Turime 3' skyrus už visokią prekę. \$22.00 nusipirkaite geriausius VICTORUS. Gwarantujame ant 2 metų. Praba dovanai 21 skyrį, visokią prekę \$12.00 pirkaite geriausių VICTOR HIASO. Pardūdam visokius muzikatiszkus instrumentus. Katalogą dovanai. VICTOR MFG. CO. Dept. X 17, 161-167 Plymouth Pl., CHICAGO, ILL.

KNYGOS.

Apraszymas tikros teisybės ir stebuklingi Dievo galybės apsiroiszkimai. 80c.
Apie popiezius, vyskupus ir kitus Dievo tarnus ir jų gorus darbus. 50c.
Knyga apie sutvėrimą Daugaus žemės ir kitų dangiszkių svietų bei apie pabaigą svieto. 75c.
Jieszkojimas peklos. \$2.00
Galima gauti pas:
J. DAUGMATIS,
73 Grand street. Brooklyn, N. Y.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch, O'Nea, 625 F St., Washington, D. C.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydytis, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą konczia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netravinimą, nervisz-kumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszkių kuno dalių. Jeigu tokiūse atsitikimūse reikalauji pagalbos, nesiusk piningų, bėt rasyk pas manę įdėdamas markę, o sz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio ikrai iszsigydysi. Adrisūk:

John Wasel,

Box 443, Iron Mountain, V. Mich.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasiznoti ir szalto alucezio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arieklių, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

13 N Hancock st. WILKES-BARRE

P. CH. SABAS

Geriausia užeiga dėl visų, o ir degtinė, Vynas, Alus ir Cigarai yra pirmos kliasos, taipogi ir Bilerdą puikų laikau dėl praleidimo linksniau laiką.

PARŲ U LAIVAKORTES ant visokių keliu mariomis kō nū pigiausei. Siuncziu piningus į visas dalis svieto. Norintis kad jo pinin-gai siuncziamai įtvynę neprapultų ir kū greicziausei nueitu, tegul kreipsi po tokiu adresu:

P. Ch. Sabas

301 W. Centre street
SHENANOA, PA.

ONLY \$5.00
SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safe for the home, \$6.95; 500-lb. office and store safes, \$11.95; 800 lbs., \$17.95; 1000 lbs., \$21.95; 1250 lbs., \$25.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$33.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$39.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer.
SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

SEND 50 CENTS

TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$5.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 5 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address: SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. Editor.)

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPADUOSTYS.
Prezidentas — M. Bridickas
Bx 17 Lost Creek, Pa.
Sekretorius — M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — N. Olszinskas
Bx 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DR. F. J. KALLMERTEN.
Specialistas chroniszkių ir nerviszkių ligų.
Gydo visokias užslėsonėjusias ligas kaip to: Trozskulį, spazmą, paralyzių, dusulį, pavandenavimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilvio, gerklės, krūvinės, iszėjimą žarnų, druginį, iszmotymus ant galvos ir akurugumą, sustojimą tē, kėjimū, kraujo tekėjimą, mēnesinės tekėjimą, novaisingumą, skausmus po gimdytū, pullavimus, rėnas, atsivėrimus, ant kuno, rožą, žarnų ligas, ekaudėjimą strėnų ir krutinės, plauštį, nervuskaudėjimą, uždegimą žarnų iszputimus, niežėjimą, uždegimą smuonų, iszburkimą puslės ligas, vėži, dieglį, akmenų ligą, uždziaimą, ruzitidėjimą kojų, dzlovą, žarnų ir inkstų ligas, kareztligę, niežus, iszberimus, kirmėtes, dedervines ir t. t.
GYDO MOTERIS, VAIKUS ir VYRUS
Jeigu sergi ir nustoje esi vilties iszgyti, kroplis tujeus pas daktarą Kallmerten'ą ant rėdos, Dr Kallmerten'as iszgydė tukstanczius žmonių, kurie ilgai sirgo ir nū kitų daktarų negalėjo pasigelti ir iszsigdyti. Tie žmonės visur garina vardą D-ro Kallmerten'o, ir pazįstamoms ji rodyja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus iszgydys.
LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytojų pavinanczius) gydo pasekmingai ir greitai. Nereta gedytis, tiktaf gydytis, nes neatbojimas atveda piktas pasekmes ant atotės.
NORS LIGA BUTU NEISZGYDOMA, RASZYK pas Dr. KALLMERTEN, APRASZYK GERAI SILPNUMA, PADUK LYTI (ar vyras ar moteriszki), amžį, szvaramą ir temperamentą ligoio, idėk į gromatą 2 centinę markę, paraszyk savo pavardę ir adresą iszskiaf, o gausi per laiszką RODĄ DOVANAI ir tikrą nūmonę Daktaro Liga yra iszgydoma ar ne.
Nevylykyk, bėt rasyk tūjans. Adreasas:
DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable. I know all about it; it's DYSPEPSIA. Take one of these; it will cure you in ten minutes. What is it? A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that R-I-P-A-N-S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word R-I-P-A-N-S on the package and accept no substitute. R-I-P-A-N-S, 10 for 5 cents or twelve packets for 48 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.